

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 19 januari.

2 § Anmälan om inkommen granskningsrapport från Riksrevisionen

Talmannen anmälde att följande granskningsrapport inkommit från Riksrevisionen:

RiR 2011:6 Kostnadskontroll i stora järnvägsinvesteringar?

3 § Svar på interpellation 2010/11:130 om obligatorisk privatisering av äldreomsorg i kommunerna

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Peter Persson har frågat mig om jag avser att ta initiativ till ett obligatoriskt genomförande av LOV i kommunerna.

Att ge medborgarna möjlighet att välja själva mellan olika utförare är en fråga om makt men också om trygghet för medborgarna. De flesta ser det som självklart att man ska kunna välja vilken butik man vill handla i eller vilken bilverkstad man vill anlita. Även inom det offentliga blir det, efter tidigare politiska reformer, alltmer självklart för medborgarna med fria val inom till exempel skolan och förskolan eller nu senast mellan apotek och vårdcentraler. Men fortfarande är det vissa som vill förneka medborgarna möjligheten att själva välja vem som ska vara deras utförare av till exempel hemtjänst.

Trenden är dock entydig. Sedan lagen om valfrihetssystem, LOV, trädde i kraft för två år sedan har en stor mängd kommuner, stora som små, gett sina medborgare friheten att välja. I dagsläget är det över 150 kommuner som infört eller fattat beslut om att införa LOV, och redan i dag har över hälften av alla som beviljas hemtjänst möjlighet att välja mellan flera olika utförare. Valfriheten innebär också möjlighet att välja bort det man är missnöjd med. Av dem som fått möjlighet att välja har över 40 procent valt en enskild utförare. Det ser jag som ett tecken på att valmöjligheten uppskattas av medborgarna. En gedigen uppföljning av

reformen sker också för att utvärdera hur valfriheten kommer medborgarna till gagn.

Införandet av LOV har också inneburit att ett stort antal företag har startats, främst av kvinnor, och att kommunerna fått en betydligt bättre bild av kostnadsläge, effektivitet och kvalitet i de egna verksamheterna.

Som Peter Persson mycket riktigt påpekar är det ännu så länge frivilligt för kommunerna att införa LOV. Sedan den 1 januari 2010 är det dock obligatoriskt för landstingen att införa vårdvalssystem i primärvården.

Konkurrensverket konstaterade i november: "Vårdvalsreformen har varit en framgång. Antalet vårdmottagningar har ökat. Det är idag lättare för fler att välja vårdmottagning. Antalet alternativ till de landstingsdrivna vårdmottagningarna har också ökat."

På mindre än ett år ökade antalet vårdcentraler med 23 procent eller 223 stycken. Två av tre mottagningar som drivs i privat regi drivs av småföretag. Andelen privata vårdcentraler som drivs av stora företag har inte ökat.

Obligatoriet har alltså inneburit kraftigt förbättrad tillgänglighet för medborgarna både när det gäller antal vårdcentraler, närhet till närmsta vårdcentral och öppethållande. Dessutom har det lett till ett ökat företagande.

I budgetpropositionen för 2011 klargjorde regeringen att det under mandatperioden kommer att göras en satsning för att få ännu fler kommuner att införa fritt val för äldre inom äldreomsorgen. Senast 2014 bör alla kommuner i landet ha beslutat om valfrihet för den enskilde enligt LOV. Annars bör tvingande lagstiftning övervägas.

Som framgår av det jag tidigare anfört finns det en rad starka skäl för att införa valfrihetssystem i hela landet. Det ökar medborgarnas makt och trygghet, det effektiviserar verksamheterna i en tid med allt större demografiska påfrestningar och det ökar nyföretagandet, särskilt bland kvinnor.

Den rubrik som Peter Persson valt för sin interpellation – *Obligatorisk privatisering av äldreomsorg i kommunerna* – är missvisande. Det är inte fråga om obligatorisk privatisering. Det handlar om konkurrens på lika villkor för alla utförare, privata som offentliga, frivilligorganisationer eller personalkooperativ. Konkurrensen handlar om kvalitet och inte om pris eftersom ersättningen är lika för alla. De utförare som är mest attraktiva och kundvänliga kommer också att vara de som får flest kunder.

Min övertygelse är också att valfrihetssystemen ökar möjligheten till mångfald och för mindre verksamheter, kooperativ och frivilligorganisationer att konkurrera och kunna erbjuda sina specifika lösningar till dem som så önskar. I mer än varannan kommun som infört LOV har det tillkommit verksamheter som erbjuder alternativ profil av typen hemtjänst på eget språk eller med löfte om personalkontinuitet.

Svaret på Peter Perssons fråga är därför att regeringen noga följer utvecklingen, och om inte alla kommuner har infört LOV 2014 kommer tvingande lagstiftning att övervägas. Regeringen fortsätter under de kommande åren på olika sätt ge stöd till de kommuner som vill införa valfrihetssystem.

Anf. 2 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Det var intressant. Jag noterar särskilt att KD:s myckna tal om subsidiaritet och närhet uppenbarligen inte alls är närvarande inom detta sakområde. Ty statsrådet Larsson vet bättre. Hon vet bättre vad som behövs i Malmö, Luleå och andra kommuner som inte har genomfört denna lagstiftning. Hon anser att hon från Regeringskansliet kan avgöra vad kommunalmän och kvinnor i kommuner i majoritet och mångfald har en annan uppfattning om.

Jag tror att statsrådet drivs av en annan vilja, nämligen kommersialiseringen och marknadsutsättningen av äldreomsorgen. När äldreministern i sitt interpellationssvar gör jämförelser med bilverkstäder, kunder och butikshal blir jag förvånad över den syn på äldreomsorg hon har. Det är inte de äldre, deras valfrihet och behov som står i förgrunden, utan det är ett politiskt nit att skapa marknad av de områden som hittills varit skyddade. Det handlar om att omvandla välfärden från en rättvis fördelning till marknadsliknande system där den som har tjockast plånbok får det största utrymmet.

Maria Larsson säger att hon vill skapa rättvisa mellan alla utförare, men lagstiftningen innehåller en brutal praktisk orättvisa vars avsikt är att driva ut människor från det gemensamma till det privata. Hon borde säga högt och tydligt: De offentliga vårdgivarna är förhindrade att erbjuda tillval medan hugade privata kan genomföra sådana.

Det innebär naturligtvis i trycket av de skattesänkningar som ni håller på med att kvaliteten försämras och att människor blir oroliga och irriterade över försämringen i hemtjänsten. Då står någon vid sidan av och lockar: Kom till oss! Öppna din plånbok och ta fram dina lappar så kan du köpa det vi nyss tog ifrån dig och mer därtill!

Det är detta, Maria Larsson, som är själva drivkraften när det gäller din förändringsiver i äldreomsorgen. Det är inte de gamla i vårt land som står i centrum, utan det är den marknad du kramar och vill se erövra äldreomsorgen också. De som gör politiskt motstånd och som demokratiskt har valt andra att företräda kommunen vill du med tvingande lagstiftning säga: Allt ska privatiseras, ty det anser jag vara bäst.

Anf. 3 ANDERS W JONSSON (C):

Herr talman! Jag vill tacka Peter Persson från Socialdemokraterna för interpellationen, som på ett utomordentligt sätt visar på en viktig skillnad i synen på äldre och synen på välfärden. Jag vill också tacka Maria Larsson för ett klagande svar.

Peter Persson använder i sin interpellation orden tvångsmässig och att man ej själv får besluta. Han avser då kommunpolitikernas rätt att själva bestämma. Det är ett synsätt som ligger långt från mitt eget och Centerpartiets.

En av de mest gripande upplevelserna från 2010 års valrörelse var när jag besökte ett privat äldreboende i Mellanfjärden i norra Hälsingland. Det låg naturskönt vid havet, och där fanns tolv boende. Centralt i huset fanns köket. Minst en timme före lunch skulle alla känna lukten av mat, var filosofin. En kokerska var anställd. Den här dagen stod hon och handskalade räkor, för fisk skulle serveras med räksås, och färdigskalade räkor var inte att tänka på. För de boende var bara det bästa gott nog.

Men idyllen bröts fullkomligt, för vid matbordet satt en förtvivlad gammal man och grät. Jag frågade varför han var så ledsen. Man berättade att mannen kom från Hudiksvalls kommun och hade bott på boendet i två år. Han trivdes och hade det bra, sade man. Inte minst hans hustru var nöjd över att han äntligen hade fått ett boende där han var lugn och harmonisk.

Men nu hade handläggare på kommunens äldreomsorg bestämt att han skulle flytta nästa vecka, ty det hade blivit en plats ledig på kommunens eget särskilda boende centralt i staden – långt borta från den pastorala idyll där han nu fick vara. Ingen hade frågat den gamle mannen och än mindre frågat hans hustru. Nu var han förtvivlad. Han satt vid bordet och grät. Än mer förtvivlad var hans hustru där hemma.

För mig är detta upprörande. Jag vill att gamla i hela Sverige ska ha rätten att bestämma själva. Man ska ha rätt att bestämma vem som kommer till ens hem för att ge vård och omsorg men också, när den dagen kommer, rätt att bestämma på vilket äldreboende man ska vara. Lagen om valfrihetssystem ger denna möjlighet. Makten går från tjänstemän och politiker till de äldre. Oavsett om hemtjänsten är kommunal eller privat har den gamla rätt att bestämma. Oavsett om äldreboendet drivs av en frikyrka eller av Carema ligger avgörandet i den äldres händer.

För mig och Centerpartiet handlar det om att garantera den gamla rätten att bestämma själv. Ingen ska tvinga de äldre. De flesta av Sveriges kommuner har insett fördelarna med LOV i äldreomsorgen. Det öppnar för entreprenörskap, det höjer kvaliteten och det ger kommunerna kontroll över kostnaderna. Men framför allt ger det makten till de äldre.

Så ser inte interpellanten från Socialdemokraterna på frågan. I Socialdemokraternas värld handlar det om att staten minsann ska tvinga kommunerna att ge de gamla makten över sina liv. För mig handlar det om att förhindra att kommunen tvingar de äldre. Jag och Centerpartiet kommer inte att ge oss förrän varenda kommun i Sverige ger den gamla rätten. Om det så är en enda kommun som vägrar ska lagstiftning användas, för min dröm är att aldrig någon gång, aldrig någonsin, aldrig någonsins ska en gammal människa förödmjukas på det sätt som jag blev vittne till i valrörelsen.

Anf. 4 MARGARETA B KJELLIN (M):

Herr talman! Jag är förvånad över interpellationen, där man pratar om en obligatorisk privatisering av äldreomsorgen. I nästa andetag pratar man om att det kommunala självstyret åsidosätts. Är inte syftet med det kommunala självstyret att besluten ska fattas så nära den enskilda individen som möjligt? Kan man fatta besluten närmare den enskilda individen än när han eller hon får fatta besluten alldeles själv? Är det inte då man når allra längst?

Om man ska titta på det kommunala självstyret kan man också se att kommunen här har makten att bestämma kvaliteten. Den har makten att sätta priset. Men den saknar makten över det som är viktigt för individen, nämligen att bestämma vem som ska komma hem till den enskildas kök och hjälpa honom eller henne.

Jag kan inte förstå vad privatiseringen ligger i. Är det att människor inte bara kan få välja den personal som är anställd av kommunen utan kan välja bort den? Är det detta som är privatisering? Eller är det det

faktum att kommunpolitikerna inte får bestämma vem som ska vårda var och en? Är det detta som är privatisering? Det kan ju inte vara kvaliteten och det kan inte vara priset, för beslutanderätten om detta ligger fortfarande kvar hos kommunen.

Är det viktigare att vårda kommunpolitikens makt än den vårdbehövandes egen makt? Var sätter man det viktiga? Var sätter man människan i centrum?

Moderaterna och alliansregeringen sätter alltid den enskilde individen först – inte kommunpolitikernas insatser. Jag har själv varit kommunpolitiker i 30 år. Jag är så glad att man får möjligheten att ge människor fortsatt makt över sin egen vardag. Människor får fortsätta att bestämma över sig själva liksom de har gjort i hela sitt vuxna liv. Man har bestämt när man ska sätta in pengar på banken, när man ska gå i skola, när man ska handla mat, när man ska köpa hus och var man ska jobba. Men när man är 65 och har ett vårdbehov ska man banne mig inte få bestämma vem som ska komma hem och hjälpa en och tvätta en på ryggen eller laga ens mat, tydligen.

Är det ett mänskligt samhälle? Är det då människan står i centrum? Nej, inte i alliansregeringens Sverige. I Socialdemokraternas Sverige är det alldeles tydligt på det viset.

Herr talman! Jag blir förvånad när Peter Persson här säger att man ska öppna plånboken. Nej, priset är satt av kommunen. Kommunen gör en behovsbedömning, och man får detta betalt. Då handlar det om tillvalstjänsterna. Jag funderar på vad tillvalstjänsterna består av. De består till exempel av att putsa fönster. Får hemtjänsten göra det? Nej. Vill de göra det? Nej. De gjorde det förr, men som vårdlärare vet jag att det har försvunnit. Det vill man helst inte göra. Man vill använda sin kompetens och sköta vården av den enskilde. Man vill inte putsa fönster, städa eller göra andra sådana insatser. Detta handlar tillvalen om. Det gäller det som går utanför behovsbedömningen.

Jag funderar på vem som gör detta i dag. Är det kommunen? Nej, man köper RUT-tjänster eller så är det anhöriga som får göra det. På något sätt måste man i dag betala för tillvalstjänsterna. Vi låter samma människor som ger vård och möjligheter till en bra äldreomsorg av hög kvalitet även sköta tillvalet. Det är bara bra för människor.

Anf. 5 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Peter Persson nämnde ordet subsidiaritet. Det är riktigt att det är en kristdemokratisk princip. Subsidiaritet innebär att beslut ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån.

För Peter Persson innebär det uppenbarligen att kommunpolitiker ska fatta beslut åt de äldre. För mig är det att äldre får fatta beslut om sin egen vardag. Det skapar en ökad trygghet. Vi har helt olika utgångspunkter. Peter Persson och Socialdemokraterna har väl aldrig haft problem med att lägga lagstiftning på kommunerna som kommunerna faktiskt får inrätta sig efter till gagn för den enskilde.

Min utgångspunkt är de äldre. Peter Perssons utgångspunkt är kommunpolitikerna med makt. Han vill fortsätta att bevara den makten hos de politiker som han företräder i denna debatt, medan jag vill lämna makten till de äldre. Det är beklämmande att höra Peter Persson deklarerera att han inte tycker att äldre ska få råda över sitt eget liv.

Jag skulle önska att Peter Persson fick träffa Gertrud, som berättade för mig att hon hade haft besök av 27 olika personer från hemtjänsten under en enda månad. Det skapar otrygghet i mitt liv, sade hon. Hon kan i dag där hon bor välja ett företag som säger: Vi har ett litet antal personer som kommer hem till dig. Vi garanterar det, för vi vet vad det betyder att man kan lära känna var och en.

Jag skulle önska att Peter Persson fick träffa finska pensionärer som applåderar LOV just för möjligheten att skapa företag som kan leverera hemtjänst på deras eget modersmål när de tappar den svenska som de har lärt sig.

Jag skulle önska att Peter Persson fick träffa de boende på det äldreboende som drevs av en församling. De boende var så nöjda med verksamheten.

Vi har genomfört en rad reformer för att stärka de äldres rätt – rätt att själv bestämma över sin vardag och kunna göra sina egna val och kunna välja bort när man inte är nöjd.

Vi har från den 1 januari en värdegrund på plats, och det står tydligt i lagstiftningen att hela äldreomsorgen ska inriktas på att äldre får leva ett värdigt liv och att de ska kunna känna välbefinnande. Det är centrala begrepp som alla leverantörer av äldreomsorg måste förhålla sig till. Vi skriver också tydligt att de äldre själva ska få bestämma när och hur hemtjänst ska ges. Vi stärker de äldres rättigheter på alla sätt.

Vi stimulerar nu kommunerna att införa värdighetsgarantier, där man också kan lämna kompensation om det finns någon leverans som uteblir. Att stärka de äldres rätt är min utgångspunkt. Det är hela mitt perspektiv.

Men Peter Persson vill hålla kvar en tidsålder som för länge sedan är förbi, en tidsålder där kommunpolitikerna bestämde och de äldre förväntades stå med mössan i hand. Det är omodernt, det är bakåtsträvande, och det är överförmyndaraktigt. Äldre kan, och många vill, bestämma själva.

I detta anförande instämde Roland Utbult (KD).

Anf. 6 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Från flera av de borgerliga företrädarna låter det som om de äldre fritt förfogar över hemtjänst och efter eget skön och val bestämmer vilken omfattning och inriktning den ska ha. Så är det inte.

Det är en biståndsbedömd verksamhet som utgår från den enskildes behov. Poängen i min interpellation till Maria Larsson är att ni genomför en privatisering som innebär att den med större plånbok har rätten att göra tillval som innebär att det blir en annan kvalitet. Det är den ena poängen. Den andra poängen är att det parti som talar om närhet säger att det här i kammaren ska beslutas att alla kommuner, oaktat vad den lokala befolkningen har för politisk ståndpunkt, tvingande ska genomföra en lagstiftning eller ta den under övervägande.

Då ter det sig väl märkligt att det i denna kammare för inte så många dagar sedan voterades om demenssjukvården. Vi socialdemokrater reagerade på Socialstyrelsens beskrivning att 60 procent av demensboendena i vårt land är underbemannade. Vi ville ha nationella riktlinjer för bemanning. Nej, sade Alliansens partier i kör, det kan vi icke göra.

Så lätt avslöjades ert nit. Det är inte den enskilde äldre – inte Gertrud, Signe, Stig och vad de nu kan heta – som er omsorg handlar om, utan den

handlar om de privata företagen som också på detta område, som har fredats från vinstintressen, ska skaffa sig en ny stor marknad. Det är ert engagemang och ert nit.

Ni sjunger valfrihetens lov när ni innerst inne vet att ni lovar de många vad bara få kan erövra.

Under trycket av era fortsatta skattesänkningar, i viljan att minska skattetrycket, kommer ofriheten också att breda ut sig på landets äldreboenden därför att det är en nedskärningspolitik som ännu mer öppnar för reklamkampanjer och en vilja att privatisera. Den kommer att driva fram ett omvandlingstryck och en våg som gör att ni smälter ned det gemensamma. Ni går bort från fördelning och bort från solidaritet till orättvisa och egoism. Den politiken tänker jag och socialdemokratin med kraft bekämpa.

Anf. 7 ANDERS W JONSSON (C):

Herr talman! Detta är en mycket intressant diskussion därför att det är så oerhört tydlig vilken syn man har på människan. Ska det vara kommunen som bestämmer över de äldre, eller ska de gamla själva ha rätten att fatta beslut om sina liv?

Vi är helt överens med Peter Persson om att det i grunden förstås är en biståndsbedömning som avgör om den äldre har rätt till hemtjänst och har rätt till en plats i ett särskilt boende eller inte. Men sedan skiljer vi oss i frågan om vem som sedan ska ha rätt att bestämma. Peter Persson tycker att om man väl har bedömts ha rätt till tio hemtjänststimmar är det kommunen som ska bestämma vem som ska komma hem till den äldre och vem det är som ska utföra hemtjänsten. Vi i Alliansen anser däremot att den enskilde måste ha den makten, även om man är 80 eller 90 år.

Sedan försöker Peter Persson göra en fråga av detta med tillval. Om man vill ha hjälp med att tvätta fönstren måste man ta pengar till detta ur egen plånbok, oavsett om LOV tillämpas eller inte i kommunen. Det är exakt detsamma beroende på att den enskilde i dag får betala för den typen av tjänster, och så har det varit under många år.

Jag tycker att det är avslöjande att Peter Persson och Socialdemokraterna beskriver detta som en obligatorisk privatisering av äldreomsorgen. Jag tror nämligen att när de gamla får makten kommer inte hundra procent av dem att välja en privat utförare. De flesta kommer sannolikt att välja den kommunala utföraren.

Detta är inte en obligatorisk privatisering av äldreomsorgen. Det handlar om att makten flyttas från kommunala tjänstemän och från kommunpolitiker dit den rätteligen hör hemma, nämligen vid köksbordet hos de äldre. Mer av närhetsprincip kan man väl inte komma till än att makten faktiskt ligger där den ska ligga, nämligen hemma hos människorna.

Anf. 8 MARGARETA B KJELLIN (M):

Herr talman! Många gånger när LOV diskuteras pratar Socialdemokraterna om att även den kommunala delen handlar om att välja när man ska få vården utförd. Sedan säger de att man kan välja bort personal som man inte vill ha. Då ska jag ge ett exempel.

En kvinna som jag känner väl har hemtjänst tre fyra gånger om dagen. Hon har svåra allergiska besvär. Några av de många personer som

kommer från hemtjänsten kommer med hundhår och annat på sig. Hon säger att de inte kan vara hos henne. Men hon får ingen respekt från de enskilda personerna. Det innebär att när det kommer två personer till henne från hemtjänsten sitter kvinnan med hundhår kvar i en bil och gör ingenting medan den andra jobbar.

Det som händer är att min bekant får mindre hemtjänst under denna tid, och den personal som inte kan komma in i hennes hem sitter i en bil och väntar och gör ingenting. Då kan man fundera över på vilket sätt det stärker kvaliteten för den enskilde. Inte alls, anser jag. Det är tvärtom. Hade denna kvinna fått välja hade hon valt personal som inte har hundhår eller annat som är allergiframkallande på sig.

Detta handlar också om bemötande. Det finns nämligen en annan kvinna i hemtjänsten som har varit ganska otrevlig mot min bekant och som inte heller kommer hem till henne. Det är alltså två personer i personalen som sitter i bil och väntar.

Herr talman! Det handlar inte om att fritt förfoga över vem som kommer hem till människor och utför hemtjänst. Det handlar om att kunna bevara sin integritet som människa och kunna bli bemött på ett sådant sätt att man vet vad som är bra.

Beträffande nationella bedömningar inom bemanningen borde Peter Persson också veta att om man ska bedöma vårdbehovet och insatsen av personal måste man ha kunskap om de behov som finns lokalt. Det kan man bara göra lokalt, precis som med LOV.

Anf. 9 FINN BENGTTSSON (M):

Herr talman! Tack, Peter Persson, för interpellationen! Om än kort-huggen så tydliggjorde den en åsiktsskillnad som statsrådet ger ett väldigt bra uttryck i ett mycket klargörande och långt svar.

Den tydliga ideologiska skillnaden mellan allianspolitiken kontra den som bygger på en socialistisk värdegrund syns verkligen här. Att personer med socialistisk värdegrund har ett komplicerat förhållande till människors frihet, och som i det här fallet valfrihet att välja servicetjänster, blir väldigt tydligt i den kortfattade interpellationen. Där har tidigare ord som "tvång" till frihet och valfrihet nämnts som det stora problemet.

Jag måste först rätta Peter Persson något när det gäller det han i två inlägg har sagt om den här reformen, lagen om valfrihetssystem, och synen på den tjocka plånboken. Det är precis tvärtom. Reformen bygger på att man väljer efter kvalitet och inte efter pris. Politiken sätter ramarna. Sedan är det utföraren som föreslår hur saker och ting ska utföras i sociala servicetjänster, och därefter är det just de äldre eller patienten inom sjukvården som väljer vem de vill ha. Hur detta ytterst skulle kunna strida mot mänskliga rättigheter har jag väldigt svårt att förstå.

Det var också klargörande i svaret från ministern att det redan finns en visad effekt av införandet av lagen om valfrihetssystem i hälso- och sjukvården. Det är därför det också har permanentats där. Inom hälso- och sjukvården kallas det vårdval och fanns först i Halland och sedan i Stockholm. Nu har det kommit till Västra Götaland, Region Skåne, mitt eget län Östergötland men även till interpellantens eget valdistrikt Jönköpings län.

Det visar sig att det är väldigt positivt mottaget och att Konkurrensverket, precis som det skrivs i svaret från ministern, har bedömt reformen

som väldigt lyckad. Det finns ingen anledning att tro att detsamma inte skulle gälla inom äldreomsorgen.

När det gäller sjukvården i interpellantens hemlän har man gått från ungefär 30 vårdcentraler till 52 från det att LOV infördes – 19 nya har alltså tillkommit. Det finns egentligen bara en motståndsficka i länet med 13 kommuner där interpellanten verkar, och det är Nässjö kommun som hårdnackat med sitt socialdemokratiska styre värjer sig mot varje form av valfrihet inom sjukvården, fastän de andra kommunerna har fattat ett annat beslut.

Herr talman! Det är väldigt glädjande att vi därför också i interpellantens hemlän inom landstingsväsendet har fått behålla en borgerlig valfrihet tillsammans med Miljöpartiet.

Till sist har jag två frågor som också har berörts av de tidigare debattdeltagarna och som jag ställde till interpellanten. Socialdemokraterna säger sig vilja vara ett företagparti. Nu är det småföretag som gäller. Men när vi nu har en ny servicesektor där det växer fram företagsmöjligheter hos främst småföretagare som vi också hörde statsrådet kommentera, varför är man då så småföretagarfientlig att man inte vill öppna upp en helt ny sektor?

Den andra frågan handlar om Socialdemokraterna som ett så kallat jämställdhetsparti. Det råkar tyvärr vara så att inom äldreomsorgen och även sjukvården har vi fortsatt många kvinnligt dominerade yrken. Med interpellantens förslag och med Socialdemokraternas motstånd mot lagen om valfrihet vill man behålla en stor mängd kvinnliga yrkesarbetande människors ofria val att inte kunna välja sin arbetsgivare.

Hur man som ett tidigare arbetarparti kan vara sådan motståndare till större möjlighet att få välja sin egen arbetsgivare efter sunda förnuftet förstår jag inte.

Anf. 10 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Låt mig först klargöra att den här regeringen har tillfört kommunerna mer resurser till äldreomsorgen i form av öronmärkta pengar än någon tidigare regering har gjort, bara så att vi har klart för oss att vi prioriterar äldreomsorgen. Vi prioriterar den kommunala verksamheten och den generella välfärden.

När vi mäter resultatet, vad de äldre själva tycker, vilket vi började göra 2008 och gjorde igen 2010 men som Socialdemokraterna aldrig brydde sig om, kan vi se att de äldre har blivit mer nöjda både med hemtjänst och med äldreboenden under den tvåårsperioden. Alla indikatorer har fått mer positiva värden, det vill säga har höjts.

Peter Persson nästan spottar ut ordet ”marknad” när han står här, för han är orolig för kvaliteten. Låt oss då titta på detta i Peter Perssons egen hemkommun Jönköping. Kommunen hade inga privata utförare i hemtjänsten innan LOV infördes 2009. Nu står de privata utförarna för 15 procent av beviljade timmar, och den kraftiga ökningen har framför allt tillkommit det senaste året.

Antalet företag ökar också snabbt. Nu finns det elva privata företag och kommunens egen hemtjänst att välja mellan. Flera av dessa företag nischer sig med olika erbjudanden. De erbjuder olika språk, till exempel jugoslaviska, somaliska, assyriska och så vidare, de erbjuder kunskaper

om traditioner och kultur, de erbjuder egen kontaktman och de erbjuder trygghet och personkontinuitet. Det är bra.

Äldreguiden är de öppna jämförelser där vi också har börjat mäta kvaliteten ned på äldreboendeenhetsnivå och hemtjänstleverantörsnivå. Vi vill nämligen mäta kvaliteten. Ni brydde er inte om det. Vi gör det, och vi har satt in en tillsyn som också är effektiv och verksam.

När vi senast mätte kvaliteten i de olika företagen fanns det tre företag med i Jönköping som kan jämföras med den kommunala hemtjänsten. Om man tittar på till exempel personaltäthet kan man se att de tre olika företagen samtliga får 5 som är högsta betyg för personaltäthet, medan kommunens snitt är 2,6. Det säger något om att det är ett ansvarstagande i verksamheten.

För ledning är betyget 5 för alla de tre företagen. Snittet i kommunen är 2,7. Vad är det som är så farligt, Peter Persson, med att flytta makten från kommunpolitikerna till den enskilde? Jag är inte rädd för det. De äldre kan, förstår att och vill välja och bestämma. Vad är det som är så farligt med att låta de äldre själva välja?

Nu har Peter Persson ett inlägg kvar. Jag hoppas att han kan svara på den frågan, för det är den som är central och intressant med den här debatten.

Anf. 11 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Så blev det så tydligt som jag önskade när jag skrev min interpellation: Från regeringens sida och dess partier är man intresserad av att använda lagstiftningen som instrument för att tvinga fram privatisering i landets kommuner men icke att säkerställa kvaliteten i demenssjukvården. Det är i sanning talande och avslöjande.

Finn Bengtsson blir än mer tydlig när han säger att avsikten är att driva fram bolagsexpansion inom äldreomsorgen innebärande att det startas fler privata företag. Det är själva avsikten som är vinstgenererande och drar ut pengar ur verksamheten i stället för att använda dem till välfärd och omsorg om de gamla.

Maria Larsson talar om det Jönköping jag nog känner hyggligt väl. Hon glömmer berätta om besparingarna i äldreomsorgen, hur valfriheten och påverkan hos de äldre blir mindre, hur personalen stressas svårare.

Ni glömde också i valfrihetens lov tala om den rikedom som Signe ska få när hon ska få välja utförare i äldreomsorgen motsvarande den glädje hon kände när hon skulle få välja mellan de olika elbolagen. Jag tror att glädjen avtog när hon fick den senaste elräkningen.

Anf. 12 FINN BENGTSSON (M):

Herr talman! Att sjunga valfrihetens lov låter nu från Peter Persson som om det inte vore så bra. Då blir det återigen tydligt att när man har en socialistisk värdegrund är det ytterst så att frihet och valfrihet inte är några honnörsord – så länge man inte själv får bestämma över andra.

Jag vill återknyta till två punkter i mitt förra inlägg. Hur ser interpellanten och hans parti på att skapa nya småföretag som ger möjlighet till anställning?

Det är helt uppenbart att Sverige har haft brist på en social service-sektor när det gäller att skapa nya företag. Det är naturligtvis väldigt förvånande att man kan ha en partiledare som vurmar för småföretagar-

vänlighet och säger sig på alla sätt vilja ta över någon form av småföretagarpolitik från Alliansens självklara ledning när det blir så tydligt: Har man en ny sektor ska den inte få lov att etablera sig – framför allt inte inom småföretagarvärlden.

Detta har också anspelning på den andra poängen. Socialdemokraterna säger sig vilja sträva efter jämställdhet. En viktig aspekt på jämställdhet, som jag ser det, är att man i arbetsför ålder ska ha rätt att välja sin egen arbetsgivare. Varför man då aktivt motverkar reformer som bygger på kvalitet och inte på prissättning eller plånbok inom den sociala servicetjänsten och som ger dem som yrkesarbetar där en mycket större chans att faktiskt välja sin egen arbetsgivare och därmed få ett vapen till i kampen mot arbetsgivare som missköter sig är för mig en gåta.

Det blir också fullständigt obegripligt, herr talman, när detta är yrken som så kraftigt domineras av kvinnliga arbetare. Står inte interpellanten på de kvinnliga arbetarnas sida? Det kan man fråga sig.

Anf. 13 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Jag ställde en fråga till Peter Persson om varför de äldre inte kan få bestämma själva. Vad är det som är så farligt med det?

Peter Persson hade möjlighet att i sitt sista inlägg svara på denna fråga. Han valde att inte göra det, och jag förstår precis varför. Om Peter Persson säger att vi sjunger valfrihetens lov skulle det nämligen kunna vara synonymt med att vi sjunger de äldres lov, för så är det. Vi tror på de äldre.

Peter Persson sjunger dock kommunpolitikernas lov. Det är dem han sätter i främsta rummet – deras möjlighet att fortsatt bestämma hur omsorgen om de äldre ska ske. Det har varit en klagörande debatt, och det handlar ytterst om människosyn.

Det är naturligtvis ideologiska skäl som gör att Peter Persson inte vill låta de äldre bestämma själva. I Peter Perssons och Socialdemokraternas Sverige kommer politikerna att fortsätta bestämma *åt* de äldre. I mitt, Kristdemokraternas och Alliansens Sverige får de äldre rätten att själva välja och välja bort när de inte är nöjda.

Det är ytterst en fråga om människosyn. Vi har tilltro till människor också när de har börjat få lite silver i håret.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2010/11:88 om Norviks hamn

Anf. 14 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Tommy Waidelich har frågat infrastrukturministern om statsrådet avser att ta några initiativ för att underlätta för att Nynäshamns kommun äntligen ska få klartecken att komma i gång med bygget av den för Stockholmsregionen så viktiga hamnen i Norvik. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Hamnar är sådan miljöfarlig verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt miljöbalken. Stockholms Hamn AB har ansökt om tillstånd enligt miljöbalken för anläggande och drift av hamn vid Norviksudden i

Nynäshamns kommun. Naturvårdsverket ska bevaka de allmänna miljö-
vårdsintressena och delta i miljöprövningar som har stor betydelse för
miljön och har därför yttrat sig i denna roll.

Miljööverdomstolen har i dom den 22 december 2010 kommit fram
till att den sökta hamnverksamheten kan tillåtas och har skickat tillbaka
målet till miljödomstolen för prövning av villkor och andra bestämmel-
ser.

Överklagandet av detaljplanen för Norviks hamn bereds för närva-
rande inom Regeringskansliet. Regeringskansliet strävar efter att hand-
lägga förvaltningsärenden snabbt och effektivt utan att rättssäkerheten
eftersätts. I vissa ärenden krävs att yttrande inhämtas från myndigheter. I
regel kommuniceras sådana yttranden med de som överklagar ett planä-
rende.

Jag kan inte nu ange när beslut i ärendet kan tas, men jag försäkrar
Tommy Waidelich att beredningen sker skyndsamt med sikte på ett be-
slut så snart som möjligt.

Anf. 15 TOMMY WAIDELICH (S):

Herr talman! Tack för svaret, statsrådet! Norviks hamn är ett projekt
som har stötts och blötts sedan 70-talet, då man började fylla ut i områ-
det. Det har funnits ett starkt politiskt stöd för hamnen, både lokalt och
regionalt, inte minst av miljöskäl. Så sent som i december har också
Miljööverdomstolen gett klartecken för projektet, precis som statsrådet
säger.

Jag tycker att det nu är hög tid att komma till skott. Det som återstår
är precis som statsrådet säger detaljplanen, som har överklagats. Detta är
ett stort och viktigt projekt som också berör många myndigheter och
andra aktörer – kommuner och företag. Det är dock också ett stort och
viktigt projekt som är nödvändigt för att stimulera nya jobb och tillväxt.

Vi kunde senast i går på de regionala nyheterna här i Stockholm se
hur containertrafiken ökar i den begynnande högkonjunkturen. Den har
ökat under 20 år och femdubblats i hela världen. Vi kunde se att Söder-
tälje hamn, som i dag hanterar mycket av detta gods, börjar få väldigt
mycket att göra. Det finns alltså även starka ekonomiska och sysselsätt-
ningspolitiska skäl för att denna hamn verkligen ska komma i gång och
för att det ska ges klartecken för detaljplanarbetet.

Med tanke på att processen med detaljplanarbetet berör så väldigt
många aktörer och myndigheter, och också för att den är så viktig ur ett
tillväxt- och sysselsättningsperspektiv, skulle jag vilja fråga statsrådet om
inte statsrådet är beredd att medverka till att denna planprocess och han-
teringen av ärendet påskyndas.

Om jag har förstått saken rätt är det nämligen så att ärenden kommer
in till departementet och läggs på hög. Sedan betar man av högen allt-
eftersom, oberoende av om det är stora eller små projekt. Rätta mig om
jag har fel! Men om det nu är så, är statsrådet då beredd att se till att
detaljplanefrågan i detta stora, viktiga projekt som berör så många aktö-
rer och myndigheter och får så många följd effekter, inte minst för jobb
och tillväxt, prioriteras så att det äntligen kommer till skott?

Anf. 16 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! ”Fara i dröjsmål” är en juridisk term. Den förekommer oftast i samband med husrannsakan eller polismans omhändertagande av droger och handlar om att bevis inte ska undanröjas.

Också i andra sammanhang kan dock fara i dröjsmål föreligga. Jag tror för min del att frågan om Norviks hamn dess värre är ett ganska bra exempel på just detta. Planeringstiden har blivit orimlig. Det är väldigt bra att vi har en noggrann prövning av miljöhänsyn i allt sådant här, och det har nu också skett till och med i högsta domstolsinstans.

Likväl ligger ärendet fortfarande efter kanske inte bara 8 år utan, som Tommy Waidelich var inne på, 30 år hos regeringen och har inte blivit avgjort. Det är om jag är rätt underrättad på grund av 18 överklaganden från privatpersoner.

Fara i dröjsmål har vi tidigare sett till exempel i den valkrets som statsrådet Attefall tidigare representerade, nämligen Stockholms stad. Det gäller Norra länken. Där gjorde överprövningar att projektet blev åtta år försenat men nu likväl genomförs.

Norvik är ett jättestor projekt i den meningen att hamnen kommer att avlasta Stockholms hamnar, framför allt i Stockholms stad. Det är en viktig miljövinna. Alla vi som vistas i det området vet hur många lastbilar som kör på Lidingövägen; det är en helt orimlig mängd. Mycket av detta, om än inte allt, kommer att försvinna när Norviks hamn kommer till stånd.

Precis som Tommy Waidelich var inne på är det fråga om en mycket stor investering. Ungefär 4 000 miljoner kronor är det beräknat till, och fullt utbyggd – om den blir det, vilket det ju inte är fråga om i det första skedet – skulle det kunna handla om ungefär 2 000 arbetsplatser permanent. Det är en betydande mängd.

Man måste också ta i beaktande, herr talman, hur trafiken över Östersjön kommer att utvecklas framöver. Vi har sett att trafiken sedan murens fall 1989 från framför allt Ryssland blivit enormt stor. Det finns alltså utrymme för många inte konkurrerande utan kompletterande hamnar, och där är Norvik en viktig aktör. Det är klart att Göteborgs isfria hamn i alla lägen kommer att vara Sveriges största, men jag tror samtidigt inte att Södertälje, Oxelösund, Kapellskär med flera på något sätt är hotade utan kommer att hitta sina nischer när trafiken från framför allt det jättelika Ryssland ökar kraftigt.

Därför är den invändning som inte hörts just i dag men som jag ändå gärna tar upp, herr talman, nämligen att Norvik inte behövs, bland de mest irrelevanta invändningar jag hört talas om, och det på grund av att det är marknaden som avgör om den här investeringen blir lönsam eller inte. Det viktigaste miljöskälet, som jag ser det, är emellertid att vi förflyttar väldigt mycket lastbilstrafik från Stockholms stads nära skärgård.

Jag skulle gärna vilja ha svar på den fråga som jag ställde i början, nämligen: Hur ser statsrådet på fara i dröjsmål när det gäller sådana viktiga beslut som man får hantera i många år, och när är det inte längre fara i dröjsmål?

Anf. 17 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Jag ber om ursäkt för att jag var lite het på gröten tidigare. Jag delar helt den uppfattning som Tommy Waidelich och Gunnar Andrén ger uttryck för. Det är en viktig investering, ett viktigt projekt.

Jag kan berätta att jag kring sekelskiftet var aktiv i Stockholmspolitiken, och då började diskussionen om att flytta en del av den mer miljöfarliga verksamheten i Värtahamnen och behovet av en ytterligare hamn. Jag delar helt uppfattningen att det är ett projekt som är viktigt för jobben och tillväxten men också för miljön. Det gäller både hanteringen i själva hamnen och självklart även transporter till och från hamnen. Därför är det ett viktigt projekt och angeläget också för regeringen, regionen och de berörda kommunerna.

Den här frågan har vandrat genom de olika instanser som sådana ärenden ska vandra genom. Det är ett stort och komplicerat projekt, och jag vill betona att det inte tagit osedvanligt lång tid med tanke på projektets storlek och karaktär. Vi har en sådan lagstiftning för att få en noggrann prövning av både miljöskälen och de plan- och bygglagsdelar som ingår i projektet.

Miljööverdomstolen har sagt ja, och nu ska miljödomstolen ta fram de mer detaljerade kraven för hur verksamheten ska utformas. Det som ligger på mitt bord är detaljplanarbetet, och det arbetas med full kraft för att så skyndsamt som möjligt kunna slutföra arbetet. Självklart måste man i den här typen av projekt se till att rättssäkerheten uppfylls och att lagens intentioner efterlevs i alla delar. Därför tar det sin tid. Här vet jag att man jobbar hårt, och jag kan försäkra att vi kommer med ett beslut så snart vi bara kan. Arbetet sker med hög prioritet, och beslutet kommer därför att kunna ges inom en snar framtid.

Det är mitt svar på frågorna. Jag hoppas att den tidsutdräkt som uppstått för att få fram beslutet, för att allt ska vara klart, inte skapat onödiga förseningar. Om man tycker att den här processen tar för lång tid måste man i så fall föra en diskussion om hela plan- och bygglagens och hela miljöbalkens utformning. Det är dock en större diskussion som kräver djupare övervägningar.

Man måste balansera behovet av att få fram ett beslut med rättssäkerhet, och att väga miljöaspekter och de som berörs av hamnområdet, deras olika legitima intressen, mot varandra. I den avvägningen har vi förhoppningsvis snart fått fram ett beslut som gör att bygget kan komma i gång. Från min sida, det område som jag är ansvarig för, jobbas det för högttryck för att kunna ge besked så snart som det bara är möjligt.

Anf. 18 TOMMY WAIDELICH (S):

Herr talman! Det är glädjande att höra att statsrådet jobbar för högttryck. Vi kunde tidigare höra att statsrådet är engagerad och vill ge besked. Det får vi tolka som att vi inom en snar framtid, före sommaren, kan få besked. Det är ett efterlängtat besked i en fråga där processen dragit ut på tiden alldeles för länge.

När det gäller den process som varit, inte minst de senaste turerna i miljödomstolen och Miljööverdomstolen, skulle jag önska att statsrådet tog till sig och tittade lite närmare på det hela. Det handlar inte minst om lagstiftningsfrågor. Länsstyrelsen har nämligen haft en uppfattning om projektet och Kammarkollegiet en annan.

Enligt regeringens regleringsbrev är länsstyrelsen den myndighet som fått statens ansvar att samordna övriga statliga myndigheter. Länsstyrelsen har då kommit fram till att man förordar Norviks hamn. Samtidigt har Kammarkollegiet tagit på sig rollen att driva en process där man är

emot projektet. Man kan säkert hänvisa till olika delar i regelverket, men jag ställer mig frågande till dessa dubbla roller. Det blir oklart vem som företräder staten och allmänintresset.

Jag skulle vilja fråga statsrådet om han är beredd att se på den problematik som uppstått och se över lagstiftningen på denna punkt, när det gäller regleringsbrev och annat, för att se om vi kan få en tingens ordning som gör att vi undviker situationer där två myndigheter företräder staten och allmänintresset.

Anf. 19 GUNNAR ANDRÉN (FP):

Herr talman! Slutresultatet av denna debatt blir att vi alla gläds åt att vi har ett statsråd som arbetar för högtryck i den här frågan. Jag kan säga att det varit många lågtryck däremellan. Det stora problemet har varit att lågtrycken vad gäller denna fråga varit så enormt utbredda under lagstiftningsprocessen. Jag håller förstås med statsrådet om att det är viktigt att vi har den.

Jag vill emellertid gå tillbaka till den fråga som jag tidigare väckte, nämligen att när det gäller stora projekt kan man alltid fråga sig om nuvarande miljöbalk och plan- och bygglag är tillräckligt samordnade. Jag skulle vilja säga att särintressen ibland tillåts försena projekten så mycket att just fara i dröjsmål uppstår. Jag menar att det här är ett bra exempel på det.

Uppriktigt sagt har vi haft en orimligt lång prövotid för detta projekt när det handlar om så mycket pengar som ungefär 4 000 miljoner kronor. Det är inte säkert att de intressenter som fanns med för åtta år sedan tycker att projektet efter dessa åtta år är lika intressant. Jag tror att statsrådet håller med mig om att det därför är angeläget att se till att det, samtidigt som alla detaljer i gällande lagar uppfylls, inte får gå till på ett sådant sätt att projekten, när de har andra värden, inte går att genomföra på grund av särintressen.

Som jag ser det, herr talman, handlar det i det här fallet ytterst om ett nationellt intresse, detta utöver det stora miljöintresse som Stockholms stad har av att slippa alla dessa transporter på Lidingövägen.

Anf. 20 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Vi måste erinra oss att den här typen av stora, komplicerade, omfattande projekt berör många olika delar av samhället, inte minst den statliga apparaten. Exempelvis berörs tre statsråds ansvarsområden. Beroende på hur frågan formulerades kunde interpellationen hamna hos tre olika statsråd. Infrastrukturminister Catharina Elmsäter Svärd är ansvarig för infrastrukturfrågorna i samband med detta, miljöminister Andreas Carlgren är ansvarig för miljöbalken och jag är ansvarig för plan- och bygglagsfrågorna, som interpellationen utmynnade i.

Här nämns också Kammarkollegiet, länsstyrelser och kommuner som är inblandade i frågan. Alla har sin roll för att se till att vi får en rätts-säker prövning, en miljömässig prövning och en prövning mot de olika intressen som finns inom plan- och bygglagen när vi utformar projektet. Det här ska vägas av, och Kammarkollegiet har haft sin roll i detta sammanhang och har sina synpunkter. Men den slutliga avvägningen görs av domstolar och Regeringskansliet i vissa avseenden.

Hur lång tid det kan ta att hantera ett sådant här projekt genom de olika beslutsinstanserna kan man alltid diskutera. Man kan alltid ha en diskussion om vi har miljöbalksutformning och plan- och bygglagsutformning som är tillräckligt effektiva, men vi vet alltid när vi tittar på de här sakerna att det också är en avvägning mot rättssäkerhet och mot att alla berörda ska ha en chans att ge sin syn på saker och ting.

Jag försäkrar, som sagt var, att vi gör vad vi kan när det gäller plan- och bygglagsärendet, som ligger inom mitt ansvarsområde, för att så snart som möjligt kunna ge ett besked. Vi vet också att miljödomstolen har ett uppdrag att utforma de närmare detaljerna kring vilka tillstånd man ska ge och vilka olika krav man ska ställa på utformningen av det här i praktiken utifrån den dom som Miljööverdomstolen har avgivit. Den processen har inte jag ansvar för – den kan miljödomstolen bättre.

Jag kommer att göra allt vad jag kan för att det så snabbt som möjligt ska kunna fattas ett beslut om det som ligger inom mitt område. Jag vet, som sagt var, att våra tjänstemän har jobbat hårt med att få fram detta projekt. Men det kräver också att man låter olika berörda intressen ge sina synpunkter så att man kan göra en bra avvägning och fatta ett bra och välgrundat beslut, vilket kommer att ske inom en snar framtid.

Anf. 21 TOMMY WAIDELICH (S):

Herr talman! Ja, de olika myndigheter som har varit inne i den här processen har olika roller. Men enligt det senaste regleringsbrevet från regeringen har länsstyrelsen fått statens ansvar att samordna de olika myndigheterna, som Trafikverket och Naturvårdsverket, och kommit fram till den uppfattningen att Norvik är att rekommendera som ett bra projekt från flera utgångspunkter, och inte minst statens samlade utgångspunkt.

Kammarkollegiet är en myndighet som bildades redan under Gustav Vasas tid, och de har fått många nya uppgifter sedan dess. En av de uppgifterna är att Kammarkollegiet ska företräda det allmänna inte minst i frågor som rör miljö rätt.

Då kan man fråga sig: Vad är allmänintresset i det här? Är allmänintresset i det här att företräda de enskilda sakägarna, som har sin egen juridiska hjälp och som dessutom får betalt för det nu enligt domen? Eller är allmänintresset att se lite vidare i frågan, att se hur den här satsningen, investeringen, påverkar närområdet, regionen, nationen? Det kan man alltid diskutera. Jag tycker inte att Kammarkollegiet i det här fallet har tolkat det allmänna intresset riktigt. Det kan man alltid diskutera, men det är inte det vi ska göra just nu, utan det är mer ett medskick till statsrådet.

Däremot har Kammarkollegiet gjort ekonomiska bedömningar och gjort bedömningar som marknaden rimligtvis ska göra, det vill säga om detta är en investering som är värd att göra. Där tycker jag att Kammarkollegiet har gått utöver sina befogenheter.

Därför skulle jag önska att statsrådet tittade igenom regelverket för de här olika myndigheterna, så att vi inte får en sådan här situation nästa gång när två olika statliga myndigheter driver olika frågor och där man inte har klarat ut vad allmänintresset är och vilken roll Kammarkollegiet har. Jag skulle vilja fråga om statsrådet är beredd att göra det.

Anf. 22 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Jag har förstått att Kammarkollegiet har haft synpunkter på hur muddermassor ska dumpas och liknande saker, och det har de haft utifrån de riktlinjer de har. Men allt detta vägs sedan av i den domstolsprövning som har skett och den PBL-prövning som sker. Det är där de slutliga bedömningarna av projektet görs.

Jag har ingen uppfattning om Kammarkollegiet har uppfyllt sina åtaganden till punkt och pricka eller inte. Det är en myndighet som ligger under statsrådet Peter Normans ansvarsområde. Jag tror att man ska ha en viss respekt för att olika myndigheter ser på en fråga från olika perspektiv och också bevakar de perspektiven. Sedan sker sammanvägningen av andra myndigheter och i domstolsprocesserna, som vi har bestämt i Sveriges riksdag.

Jag är inte så orolig för om någon myndighet tar ut svängarna åt sitt håll i sina yttranden. Det viktiga är att det sker en bra sammanvägning så småningom i enlighet med gängse rutiner och de lagar som vi har stiftat i Sveriges riksdag.

Att ett projekt är stort, komplicerat och omfattar stora pengar är inte ett skäl i sig att vara slarvig med processen – tvärtom kanske man ska vara extra noga med processen. Men vi kan gärna diskutera hur vi får en smidigare och snabbare process när det gäller både miljöbalkens utformning och plan- och bygglagens utformning.

Inom gängse lagstiftning och gängse rutiner har detta projekt hantearats i den ordning som man kan kräva. Det viktiga är nu att vi får ett snabbt och bra beslut. Vi är på väg mot beslut från vår sida, och sedan återstår det att få ett sista klartecken och regelutformningar från miljödomstolen. Har man synpunkter på hur miljödomstolen arbetar får man kontakta dem. Jag kan svara för plan- och bygglagsprocessen, och där arbetar vi för högtryck, som sagt var. Lågtryckens tid är förbi, i alla fall från vår sida.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Motioner

2010/11:U6 till utrikesutskottet

2010/11:Ju8 till justitieutskottet

6 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter

Finansutskottets utlåtande 2010/11:FiU19

Näringsutskottets betänkande 2010/11:NU9

Konstitutionsutskottets betänkanden 2010/11:KU7, KU16, KU10, KU8
och KU18

Trafikutskottets betänkande 2010/11:TU8

7 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Proposition
2010/11:56 Prioritering av samhällsviktiga elanvändare

8 § Anmälan om interpellation

Anmäldes att följande interpellation framställdes

den 25 januari

2010/11:154 Remitteringar

av *Jonas Sjöstedt* (V)
till statsrådet *Gunilla Carlsson* (M)

Interpellationen redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 1 februari.

9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 25 januari

2010/11:249 Ungdomars konditionsnivå

av *Désirée Liljevall* (S)
till kultur- och idrottsminister *Lena Adelsohn Liljeroth* (M)

2010/11:250 Finanskommission

av *Jacob Johnson* (V)
till statsrådet *Peter Norman* (M)

2010/11:251 Konsumtionskrediter och konsekvenser för finansmarknaden

av *Jacob Johnson* (V)
till statsrådet *Peter Norman* (M)

2010/11:252 Ambulansflyg i Norrland

av *Isak From* (S)
till statsrådet *Catharina Elmsäter-Svärd* (M)

2010/11:253 Vårdetransporter över riksgården i Tornedalen

av *Sven-Erik Bucht* (S)
till justitieminister *Beatrice Ask* (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 1 februari.

10 § Kammaren åtskildes kl. 14.06.

Prot. 2010/11:47
25 januari

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

LARS FRANZÉN

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om inkommen granskningsrapport från Riksrevisionen	1
3 § Svar på interpellation 2010/11:130 om obligatorisk privatisering av äldreomsorg i kommunerna	1
Anf. 1 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	1
Anf. 2 PETER PERSSON (S)	3
Anf. 3 ANDERS W JONSSON (C)	3
Anf. 4 MARGARETA B KJELLIN (M)	4
Anf. 5 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	5
Anf. 6 PETER PERSSON (S)	6
Anf. 7 ANDERS W JONSSON (C)	7
Anf. 8 MARGARETA B KJELLIN (M)	7
Anf. 9 FINN BENGTSSON (M)	8
Anf. 10 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	9
Anf. 11 PETER PERSSON (S)	10
Anf. 12 FINN BENGTSSON (M)	10
Anf. 13 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	11
4 § Svar på interpellation 2010/11:88 om Norviks hamn	11
Anf. 14 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	11
Anf. 15 TOMMY WAIDELICH (S)	12
Anf. 16 GUNNAR ANDRÉN (FP)	13
Anf. 17 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	13
Anf. 18 TOMMY WAIDELICH (S)	14
Anf. 19 GUNNAR ANDRÉN (FP)	15
Anf. 20 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	15
Anf. 21 TOMMY WAIDELICH (S)	16
Anf. 22 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	17
5 § Hänvisning av ärenden till utskott	17
6 § Förnyad bordläggning	17
7 § Bordläggning	18
8 § Anmälan om interpellation	18
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	18
10 § Kammaren åtskildes kl. 14.06.	19